

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni modelje in praznike.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglice do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčički in uradni oglasi 1 m/m K 2—, novice, podano, preklici, izjave in rešitve 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.

Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem gledi inseratov nači se priloži znak za odgovor.

Sprvačnik "Slov. Naroda" in "Narodne Tiskarne" Knaflova ulica št. 5, prifileno. — Telefon št. 384.

"Slovenski Narod" volja v Ljubljani in po podi:

v Jugoslaviji:		v naseljene:	
celotno naprej plačan	K 180—	celotno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

"Pri morebitnem povabilu se ima daljša naročina doplatiti."

Novi naročniki nači pošijejo v prvici naročino vedno ~~zgornji~~ po naročnici.

Na samo pismena naročila brez poslovne denarja se ne moremo oskrati.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopis sprojema je podpisane in zadostno izročevane.

DR Rokopisov ne vrča. TM

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Italijansko divjaštvo v Trstu.

Dvanajsta ura bije.

Mera trpljenja našega naroda ob Jadranu še ni dopolnjena do vrha. Brezobzirni, zahrbni in zločinski njegov sovražnik Iznaša vedno in vedno nova sredstva, da muči, ubija in ugonabija rodne nam brate in njihovo imovino. Komaj pridobljeni mir je ogrožen, že poganjajo kali novim zpletanjem!

Krvavi dogodki v Splitu, uničenje vseh naših gospodarskih podjetij v Trstu nam pričajo dovolj, kam nas hoče pripeljati od Italijanskih oblasti podpirana in zdrevana pouščna sodrga.

Ponosni naš »Narodni dom« v Trstu, središče našega gospodarstva, naše kulture in našega političnega življenja v zasedenem ozemljju, je danes razvalina. Jokali so naši bratje, stari borce, ki so po vlnarjih zbirali in s svojimi žulji postavili to veličastno stavbo, v nem grozi so krčili pesti in iz srca tisočev, ki so bili priča krvavemu krešu, prizganemu iz najdražjega karjim je še ostalo v težkih dneh, se je dvignila nema prošnja: Bratje, Vi svobodni in srečni, dovolj je našega trpljenja in muk, dovolj je Vašega molka! Na pomoč, da ne poginem!

V tej težki uri kljčemo vsem svobodnim štrom domovinom: Kdor koli nosi v prsih čuteče srce, kdor koli vi in čuti, kaj je svoboda in pravica, kdor ljubi sebe in svojo domovino in svoje rodne, tako strašno prezkušene brate, bo pomnil dan, ko je zagorel na bregu našega morja ta strašni kres z gnjevom in bolestjo si ga bo utisnil v srce in ga vcepil v dušo svoji deci! Nosil ga bo kot iskro, utrgano na mučeniški grmadi, gojil v sebi in svojih nežno in močno tako dolgo, da bo iz te iskre zagorel naš kres v dan svobode danes trpečega naroda ob Jadranu.

Danes pa in vedno dotlej, ko nastopi ta veliki trenutek, na pomoci vsi z vsemi močmi, da olajšamo bedo, da izležimo rane in izbršemo solze iz oči preganjanih in teptanih, da bodo mogli dočakati tudi oni svoj veliki dan.

Vsi oni pa, ki Vam polje po žalah vrča kri, ki ste voljni in močni, na noge, na stražo, ker zlobobni ptiči že oznanajo brneč bližnjo nevar-

pakt in Reka! Z naše strani doni krepak in svečan vzvik: Ne Londonski pakt in ne Reka! To velja Italijanom, našim bratom na zasedenem ozemljju pa: Naša srca trpe z Vami. Ne klonite! S voboda je napisana na praporju Jugoslavije in ta svoboda zasine tudi Vam! Italijanska nasilstva, katerih žrtve ste, so semo znak notranje slabosti. Obzorje se že žari in napoveduje se veliki dan osvete in povračila. Ne omagajte v trpljenju, tudi Vam se bliža ura odrešenja. Zato kvišku se in pokoni glave!

* * *

Priprave za napad. — Italijanske oblasti so bile natančno informirane o vsem.

Trst, 14. julija. Italijansko časopis je izrabilo splitski incident do skrajnosti. Veliki triški listi so hujšali proti Jugoslaviji in pripravljali s svojo plavo pogrom na Jugoslavane. Na vseh javnih poslopjih in na mnogih zasebnih hišah so visele žalne zastave. Pristaniška oblast je izdala ukaz, da morajo vse ladje v pristanišču razobesiti v znak žalosti zastave na pol droga. Za v torek popoldne je napovedala »Bojevniška zvezka« (Fascio di combattimento) v Dantejevi dvoranji protestni shod proti splitskemu dogodku. Ves Trst je slutti, se je pripravila nekaj izredno težkega. Oblasti so bile natančno podučene o namernih demonstrantov, ki so napovedali po končanem shodu proti Italijansko demonstracijo na trgu Edinstvo. Tudi javnost je vedela, kaj se pripravlja, kajti točno ob 17. so se zaprlje vse kavarne in gostilne, ustavil se vse promet na ulicah in tudi električna železnica je prenehalo voziti. Italijanske oblasti se bile torej pravočasno in natančno poučene o namernih demonstracijah, toda vključ interventjam z jugoslovenske strani niso storile absolutno nicesar, da bi prepredile kravne izgredje in uničevanje jugoslovenske lastnine.

Javno hujšanje proti Jugoslavenu. — Demonstranti ubili javno Slovence in ranili Hrvata.

Trst, 14. julija. Napovedan shod »Bojevniške zvezce« se je začel ob 17. in končal še pred 17.30. Torej je bil le nekak aranžma za demonstracijo. Po shodu je odkorakala skupina »fašistov« s trikoloro proti Narodnemu domu. Na trgu »Edinstvo« je bila zbrana že neštivilna množica, ki je sprejela »fašiste« z velikim navdušenjem in s klici: Dol si Jugoslavijo! Smrt ščavom! Mačevanje srbskim prahičem! »Fašisti« so splezali na vodnik, pred Narodnim domom, od koder je govoril kapetan Dagnino in Milana in pozival množico, naj z dej-

nji mačuje splitske dogedke. Za njim je govoril profesor Conforto, ki je pa moral prenehati v sledi hrupa in vpitja množice, ki je pobila na tla nekega Slovence. Končno je pozval odvetnik Giunte množico, naj odločno nastopi proti Jugoslovenom. Ko je še profesor Randi naslanil, na kje je bil ravnokar zaboden do smrti neki fašist, je množica zbesnila in udrla po Korzu, čez Borzni trg v ulico Mazzini. Med tem pa so demonstranti smrtno nevarno ranili še enega Jugoslovena, ki je govoril hrvatski.

Italijani udrli v urad jugoslovenske delegacije, ukradli našo zastavo in jo sežgali. — Pretepanje Jugoslovenov.

V ulici Mezzini ima jugoslovenska delegacija svoj urad za vidiranje potnih listov. Na rojstni dan kralja Petra je bila razobesena na balkonu jugoslovenska državna zastava, katera pa je morala naša delegacija na italijansko zahtevo kmalu odstraniti. Ko je prišla divja množica pred hišo je začela kričati: Dol si Jugoslavijo! Smrt Jugoslovenom! Iz množice je bilo oddanih več strelov skozi okna v prvi nadstropju, kjer se nahaja urad naša delegacije. Nato se je vsebilo kamenje proti vratim in oknom. Par demonstrantov je prineslo lesivo, splezal na balkon in odtam v urad, kjer so našli jugoslovensko zastavo in jo vrgli med množico, ki je pozneje sežgal. Ko so demonstranti udrli čez balkon v urad, je prišlo par karabinjerjev, ki so stražili hišna vrata, dočim so demonstranti lepo mirno razmetavali v uradu dokumente in poštivo. Kar je bilo karabinjerjev sploh na cesti, so bili vsi pasivni in so mirno gledali, kako pretepa množica Jugoslovene. Demonstranti so pretepa vsakega, o katerem so mislili, da je Jugosloven ter je bilo na ta način ranjenih tudi ved Italianov. Na terasi jugoslovenske delegacije je sevihrala italijanska trikolora, zavita v črn pajčolan, in sicer na drogu z jugoslovenskimi barvami. Ko je množica to zapazila, je zahtevala drog in ga zlomila na drobne kosce.

Množica začela »Narodni dom«, ki se je spremovali v razvaline. Žalostni in obupni dogodi.

Iz ulice Mazzini je drvela podivljana množica, ki je vedno bolj naračala, med klici: Pred Balkan! proti »Narodnemu domu«. Na trgu Edinstvo je bil zbran skoraj ves italijanski Trst Ura je bila 19. Narodni dom je bil popolnoma zapuščen. Vsa okna zapeta, kakor tudi kavarna in restavracija. Na poslopju so vlhre italijanske zastave. Italijansko časopis trdi, da se je začelo streljati iz Narodnega doma, kar ni izključeno, če se pomislí, da so Italijani temeljito pripravili svoj napad in so v ta namen lahko neovirano primisli v »Narodni dom«, v katerem so

tudi hotelske sobe, orožje in eksplozivni material, da provokirajo množico. Tudi ni izključeno, da so porabili boljševiki, oziroma socialisti ugodno priliko, da se množico na račun Jugoslovenov nad Italijanskimi socialisti in imperialistom. Po poročilih Italijanskih listov so padale s streho Narodnega doma tudi bombe in ročne granate, ki so ranile več demonstrantov. Vojaštvo, ki ni nastopal proti nasilnostenim demonstrantom, je začelo streljati na Narodni dom. Naenkrat pa je množica razbila železna vrata in vdrila v poslopje, polila pohištvo s petrolejem in zažgala vse, kar ji je prišlo pod roke. V poslopu niso naložili nobenega Slovaka. V par minutah je bil ves Narodni dom v plamenu. Gost črn dim se je valil proti nebnu. Ždovi so se rušili, stropi se podirali in stene so pokale. Bil je strašen pogled na goreče poslopje, ki se je spremjal v razvaline. Med dimom in plameni sta se pojavili na srednjem oknu tretjega nadstropja dve postavi, prošeli za pomoč. En moški in ena ženska. Ženska je bila zelo mlada, oblečena v višnjev plášč in je obupno klicala na pomoč. Za njo je stal starejši gospod, mlren in močč. Množica pa je divjala daje. Ko le ni bilo pomoči, je skočila ženska skozi okno, takol za njo pa moški. Moški, po imenu Hugo Roblek, je obležal na mestu mrtv, zlomil si je nogi. Bil je to znani lektor z Bledu. Dekle, ki je bil Ana, je smrtno nevarno poškodovan. Ko je bil Narodni dom že ves v ognju, so prišli ognjogaci, kateri pa množica ni pustila bližu in so omestili svoje delo le na lokalizacijo požara.

Demonstriranje in zadiganje jugoslovenskih denarnih zavodov, podjetij in zasebnih stanovanj.

Med požarem »Narodnega dom« so splezali demonstranti po lesvi in stanovanju odvetnika dr. Krmca na trgu Oberdank. V par trenutkih so popolnoma demolirali celo stanovanje in pomoljali skozi okna knjige, dokumente in pohištvo. Tolpo je nadalje demoličala gostilno Lesček na trgu Oberdank, v ulici Machiavelli pa stanovanje dr. Okretiča. Druga skupina podvijanj demonstrantov pa je medtem popolnoma uničila slovensko kavarno Commerico, o kateri skoraj ni več sledil. Istočasno so vdrli drugi v slovensko hranilnico v ulici Torre bianca, kjer so uničili vse, pometaли na cesto uradne knjige in spise ter jih zažgali. Tako nato so divjali s silo odprli močna vrata Jadranka banke, vdrli v bankne prostore in pretreli v prvi nadstropju ter demoličali vse, oziroma pometaли skozi okna in zažgali. Ista usoda je doletela Hrvatsko študijsko na trgu Borsa.

Dral je razdeljal tudi odvetniško pisarno člena naše narodne delegacije dr. Otakarja Ryba, odvetniško pisarno dr. Josipa Willana in dr. Konrada Vodnika, kakor tudi skoraj vse slovenske trgovine.

Final. Spisal Lajoš. (Konec.)

Zasmajala se je zvonko ... O, rekla sem, da si velik idealist! Takih imate Slovenci baje na kupa, — pri nas pa so izmrli. Ti misliš, da pri tem nimamo duševnega razvedrila, — še preveč ... Tudi Ti bi se spremenili, če bi prišel v našo družbo; seveda se tam niti ne filozofira niti ne beli glave s problemi ... Zato pa se smerimo, zato smo razposajeni, zato slišimo vsak dan nove šale, gledamo najrafiniranje plese in uživamo najmodernejšo glasbo.

Ali veš, Stana, da si daješ s tem slabo spričevalo? Ni je odgovoril Mazovec z dokaj ostriim glasom. »Smatal sem Te vedno za globokoučeco žensko, a sama pričoveduješ, da si postala pitka, da Ti je le za prosto uživanje! In če mi pričoveduješ o duševnem užitku pri plesu in godbi in pri raznianosti, Ti poveš, da to niso duševni užitki, nego le poskusi, kako utopiti glad svoje duše ... In da se Ti, s svojo inteligenco moreš prilagoditi lju-

dem, katerih kultura se da meriti na vatre, na vago ali pa valutarno, tegi si ne bi nikdar misliš! ... Ali se še spomniš, kako si sodila na Dunaju o materialistih? Zdaj pa pri njih iščes duševno hrano? Saj to ni res, to ne moreš biti, kaj ne, da ne, ljuba Stana?«

S precej trdim glasom, oči srečno vprte v njega, mu je odvrnila:

»Taka sem, kot sem in spreobrniti me ne moreš! ... Gospa nisem več in tudi nočem biti, če si pa kdaj drugače misliš, si se pač motil. Lahko si misliš, da sem brez čustva; to pa verim, da mi pamet nadvija vse čustvo in da se od čustvovanja ne dam zapeljati, temveč delam vse kakor je bolje, lepše!«

»Srce je duša so Ti otrova!«

»To je poetska fraza! Življenje pa je borba, ne idilski roman stare Šole!«

»In kadar boš stara?«

»Na to se misliš nočem. Stara fudi še dolgo postati nočem. Kadar me ne bo to življenje več vesele ... evo Ti! ... poiskala je iz torbice stekleničko z morfijem in mu jo posmolila.

Mazovec je sedel blid in brez

moč pred njo in kot mrzlica ga je sprejetovalo.

Ona pa je vzela butilko, naliha kozarec in dvignila svojo časo:

»Na Tvoje zdravje, Ivan! Nič si ne storil iz tega! Olej, skoraj bi se bila sprila, a zdaj že sama ne vem, zakaj!«

Mehansko je dvignil čašo ter trčil po njen kozarec in izpil vino do dna. Ona pa je nadaljevala:

»Saj me ne smeš imeti za tako slabo. Včasih, kadar sem sama, me popadejo trenutki, da se mi vse studi; zaprem se v sobo in prepakam cele dni ... In takrat se spominim na Te in na nedolžna leta na Dunaju, na lepe izprehode in na velikonočno nedeljo na Kahlenbergu. A tako daleč, daleč je vse to, kot lepe sanje!«

Nagloma je vzela iz torbice žepni robček in otira si solze, ki so ji privrele.

Sklonil se je k njej in raljejo jo je prijet za obe roke:

»Saj sem vedel, Stana, da v Tebi ni že vse zamrlo, Ti ubočica!«

Napad na tiskarno »Edmost« in na meseče.

Okoli 20. ure so posamezni divjaki napadli tiskarno »Edmost« v ulici S. Francesco, kjer so razbili vsa okna in streljali z revolverji v diskarno. Tu je prvič nastopil aktivno oddelek karabinjerjev, ki so zabranili nadaljnjo demoliranje. Barbarška množica je napadla tudi slovensko trgovino s papirjem v ulici Valdštrivo, v katero pa niso mogli vdreti. Zaradi pa so popolnoma uničili trgovino s čevljem Stantič na trgu Rosario. Večja točpa je vdrila v srbsko šolo v ulici Rossini, uničila in razdejala vse, pometala knjige in pohištvo na ulico ter vse začigala. Karabinjerji so prišli povsod šele tedaj, ko je bilo že vso uničeno in vpepeljeno.

Barbarški napad na jugoslovenški konzulat. Naša zastava ponovno sečana.

Kmalu po 22. uri se je podala močna skupina demonstrantov na trg Venezia pred palajočim, kjer je sedež jugoslovenskega konzulata. Divjaki so med divljinom kričanjem vložili hišna vrata, vdrili v uradne prostore naše delegacije, razbili vse in pomestili skozi okna: preproge, knjižnico, pisma, dokumente, sploh vse, kar so našli v petih velikih sobah. Medtem se je zbrala na trgu neštevilna množica, ki je znesla pohištvo in drugo na kup, postavila na vrh jugoslovensko zastavo in začigala. Karabinjerji so prišli povsod šele potem, ko so barbari izvršili svoje uničevalno delo.

Barbarški konzulat.

Trst, 14. jula. Malo pred polnočjo je bil še ves trg Edinosti poln italijanskih barbarov, ki so gledali z nasledo razvaline »Narodnega doma«. Poslopolje je še vedno gorelo. Daleč na Krasu, v Istri in drugod po Primorju je bilo razsvetljeno oblačno nebo od plamenov »Narodnega doma« in od požara na trgu Venezia, kjer so demonstranti kurili svoj barbarski kres z inventarjem jugoslovenskega konzulata. Po polnoči je vojaštvo zasedlo trg Edinost in druge trge ter ulice. Divlajoča množica se je razšla šele pozno v noč.

Zrte italijanskega barbarev.

Trst, 14. jula. Med demonstracijami, požiganjem in ropanjem je bilo mnogo žrtev. Med prvimi je bil Josip Ušek, ki je dobil dve težki rani, eno v prsa in eno v spodnjem živcu. Anton Bojkovič je bil nevarno ranjen v trebuhi. Natakar Cesar Almisić iz Splita je dobil več ran v stegna in pleča. Zelo nevarno ranjen v Šreva je Anton Madokavec (?) iz Ljubljane. Drugi ranjeni so: Anton Rojkovič, Franc Gantek, uslužbenec pri čeho - slovenskem konzulatu, Marij Frangolič, Mario Simenc iz Gorice, Felice Colombo iz Koperja, trgovec Franc Milonig, Anton Draščič, Anton Majcen in mnogi drugi. Pred »Narodnim domom« so bili ranjeni: politički komisar Ernest Valentino iz Štajerske, dijak Peter Zeletnik, dijak Silvij Fugnot, Pavel Čiparcaro, slavnostni Roman Squarcini in Avrelji Domini. Oleg Zevnik, natakarico v »Balkanu«, je množica tako pretepla, da je padla in nezavest. Mrtvi so poleg lekarjarka Robleka Ivan Kuhar v gostilni Bonavia in Še en neznanec. Skupaj je bilo okoli 50 žrtev.

Upor v jetnišči.

Trst, 14. jula. Med divljanjem italijanske tolpe in med splošnim streljanjem so se uprijeti jetniki v ulici Corone, ker so mrtvili, da je revolcijska. Morali so priti streljni karabinjerji in vojaki, da so s silo vdrušili upor. Karabinjerji so streljali v leže in ustrelili v glavo jetnika Jozipa Gustinčiča.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 14. jula.

Točno ob 5. popoldne otvoril župan gosp. dr. Tavčar sejo, konstituir sklepčnost, nato v kramku nagovoril omenja barbarske napade Lahov v Trstu na slovensko imetje in slovenske kulturne in gospodarske institucije ter izrek na našim bratom onkraj demarkacijske črte globoko sočutstvovanje. Končno pozove občinski svet, da pomirilivo vpliva na razburjeno občinstvo, ki se upravičeno zgraža nad ono »dvdesetletno« kuluro, ki so jo Lah s svojim činom pokazali in da ljubljansko občinstvo počake večje razumevanje kulure, kakor pa oni, ki se vedno in ob vsaki priliki sklicujejo nanjo. Nato predlaga, da so naj sej občinskega sveta odgovori na soboto, ker bi stala dančna seja, v kateri se imajo obravnavati tako velevarne zadeve, kakor je proračun mestne občine, pod vltisom teh mučnih in groznih vesti. — Splošno odobravanje. Predlog je bil sprejet soglasno.

Ljubljanska manifestacija za italijanske brate.

Tekom včerajnjega dneva je v Ljubljani vedovito nenavadno življenje. Že v raznih dopoldanskih urah so se bliskovito raznesla po mestu, zlasti v primorskih krogih tužna vest o tragičnih dogodkih v Trstu in o zoroženjih, ki jih je izvršila Italijanska družba. Točne in občine vesti našega lita so ponodno v vseh slofih vzbudile globoko žalost in sočutstvovanje z nesrečnimi našimi brati. Vsa volja prebivalstva se je mahom osredotočila v eno, edino veliko narodno željo, zahtevu po pravilnem kažejanju.

Spravno, brez vsake krčice in huiškalce reklame, brez vsake agitacije so se začele okoli 8. zvečer zbirati številne male narode na velikem prostoru pred »Slonom«, kjer je se nedavno včasno doma's himna »Bože pravde, katero so deli zdrobeni pevski zbori ob času regentovega trinajstega poseta.«

V gostih vrstah se je Italijanska množica začela brez hrupa in trudu,

vezem mirno in dostojo pomikati preči vladni palaci na Bleibergovi cesti vimo Narodnega doma. Pred vladno palaco se je povorka ustavila. Govornik Vesna je s sohe pravice pred palado pojemu v krepkih besedah posmen manifestacijo in dogodek v Trstu. Med vibačnim odobravanjem je potem odlila posebna deputacija k predsedniku deželne vlade dr. Janko Brejcu. Množica je nestrpno čakala na predsednikovo izjavlo. Po daljšem premoru je predsednik dr. Brejc z balkona nagovoril množico. V kratkem govoru je zatrjeval, da sporoči voljo manifestantov naprej centralni vlad, ki razume počitaj našega trdmenega naroda, ki razume voljo narodovo, katerega predstavlja in da bo vlača storila vse, kar more storiti v takih razmerah. Predsednik prosi manifestante, da ohranijo red, posdarjačo, da se na manifestaciji konča tako dostojo in svečano, kakor se je slovesno pricela. Končuje: »Našim zatiranim bratom pošljiamo ali glibočke izraze sočutstvovanja! (Vibačno odobravanje.)

Izpred vladne palace je odlila manifestačna povorka pred dravsko divizijsko oblast v Zvezdo. Tu se trije govoriki, zastopniki Istre, v navdušenih in krepkih govorih dali izraza gnjeva in ogroženja radi Italijanskega vandala v Trstu.

Kongres jugoslovenskega učiteljstva v Beogradu.

Slavnostni dnevi za slovensko učiteljstvo so pred leti vselej bili, kadar je nekdaj »Zaveza učiteljskih društev« klila svoje članstvo na zborovanja, ki so se vršila redno vsako leto na različnih krajev slovenske domovine. Bila so to zborovanja sijajne manifestacije, pri katerih se je napredno slovensko učiteljstvo ogrevalo za boljšo narodovo in svojo bodočnost. Vojska, ki je prizadala našemu narodu neizmerno brdih udarcev, tudi »Zavezni« ni prisazačala. Ustavljenje je bilo vsakodien njen nekaj tako živahno delovanje in onemogočen vsak razvoj. Naravno, da se je »Zavezni« moral ukloniti neprijetni usodi ter potrebitno čakati, da razžene vlačne teme oblake nad slovensko domovino. In izpolnilo se so davne nadel! Podrlji so se črnožolti mejniški, strelje so se spone, v katere je bilo okovano slovensko šolstvo z učiteljstvom vred in zasipljalo je domovini zlata svoboda!

Slovensko učiteljstvo, včlanjeno v »Zavezni«, se je zavedalo od prvega trenutka, kakšne in kolikšne dolžnosti mu nalaga ta s toliko krvjo pridobljena svoboda. Oklenilo se je še tesneje svoje organizacije, ki šteje danes 2300 članov, ter šlo z veseljem na novo delo. Tekom kratkih dni bo to delo kronano v Udrženju vsega učiteljstva naše države!

Telefonska in brzojavna poročila.

SPLITSKI DOGODKI.

LDU Split, 13. jula. Zjutraj ob devetih je bila v stolni cerkvi svečana služba božja za našega kralja. Ko je častna četa korakala po mestu, je meščanstvo pripredilo burne ovacije. Na povratku v vojašnico so se ponovile manifestacije in nepregledna množica je spremila vojaštvo do vojašnice, vzklikajoč kralju Petru in proti Italiji. Čuli so se vzkliki: »Dol z Italijo!« Množica je nato manifestirala po Marmontri ulici ter došla pred poslopje društva »Societa Operala«, kjer so bile izvešene črne zastave. Množica je smatrala to za ponovno izvajanje z ozirom na dogodek prejšnjega dne ter je vdrila v društvo in odstranila zastave. Nato se je množica razšla. V mestu vlača veliko razburjanje. Napetost je zelo velika in je vsak čas pričakovali novih incidentov. Oblasti so ukrenile obsežne varnostne odredbe. Ob šestih popoldne morajo biti zaprti že vsi javni lokalji, po desetih zvečer pa ne sme nihče na ulico. Za pogreb padlega begunca, ki je včeraj postal žrtev Italijanskega nasilja, se vrše velike priprave, da se izvrši čim svečanje in da mu meščanstvo izkaže dolžno čast. Preiskovalna komisija, ki je bila sestavljena po ameriškem admiralu Andrewsu in naših oblasteh, je na licu mesta, kjer se je vršil spopad, preiskala posamezne dogodke. Položaj se je v mestu kako poostriš ter je vsako uro pričakovali iznenadeni. Italijani so zahtevali od naših oblasti, nai se pogreb padlega noveljnik Izviri z vsemi vojaškimi častmi. V mestu naj bi se izobesile črne zastave ter naj bi se tudi dovolilo prisostovati odposlanstvom iz Trsta. Zadra in ostalih okupiranih pokrajin. Naša pokrajinska vlada je izjavila, da na to zahtev ne more pristati, ker ne more prevzeti odgovornosti. Nato je ameriški admiral odločil, nai se padli noveljnik preneže v Šibenik, obenem na tudi ni dovolj svečanega pogreba begunca Miga.

LDU Split, 13. jula. Preiskava vodi ameriški admiral Andrews. Preiskava poteka za nas povoljno ter na bo kmeča za nas nobenih zlik po-

med splošnim in vibačnim odobravanjem manifestacij. Po končanih govorih je povorka krešla na Aleksandrovo cesto pred stanovanje povzdignila dravske divizije, generala Dekića. Gospod general je nagovoril zbrano množico priljubo tako - le:

»Dragi bratje! Pojavjam Vasle zlobno raspravljanje zaradi dogodka, ki se se odigrali v Trstu. Treba je, da imate v vlačno popolno zaupanje, ki bo uverilna vse, da nadostni našim narodnim interesom in tevede voljo našega naroda. Razumite našo vojsko! (Vibačne ovacijske naši vojski!) Naša vojska, ki je lastno leta junaska občina na Korodčem vse soražne navele, ta je danes že močnejša, boljše morale in večjega zamosa za izvršite naših nacionalnih idej. Portovljaj Vas, da ste mirni in hladnokrvni. S hladnokrvnostjo pokazimo, da smo kulturni ljudje, da ne storimo tega, kar so oni storili v Trstu!«

Tem odločnim besedam je sledil gromovit in odločen odgovor: »Nočemo!«

Manifestacija je bila s tem na najdostojnejši in najlepši način zaključena. Manifestantje so se mirno razšli. Nikjer se ni prišel absolutno nikak incident, nikjer nobena provokacija ...

— *

zgodovinar ni opazil odnosno ni hotel opaziti.

KONFERENCA V SPA.

LDU Šp. 13. jula. (DKU) — Wolff Danes ob enajstih se je sešla mediana komisija, ki jo je včeraj imenovala konferenco, da razpravlja o predlogih nemške vlade glede obnovitve. Nemška delegacija je pojasnila razne točke nemških predlogov. Državni minister dr. Simons je nato navajal vročke, vses katerih nemški vladni mogoči datirati zaradi dobave premoga gotovih zagotovil. Nemška vlada more pač zagotoviti, da bo s 1. oktobrom 1920 zvišala dnevno dobrovilo premoga za 12 tisoč ton, torej na 56 tisoč in s prvim oktobrom 1921 za nadaljnih 12 tisoč, to je na 68 tisoč ton. Minister je izjavil, da je mogoče nadaljnje precešnje zvišanje količine premoga, ako se v Gornji Šleziji zagotovi mir. Zato je pa treba kolikor mogoče kmalu določiti gotov rok. Še važnejše bi bilo, da se v sporazumu z zavezniki sklene pogodba glede dobave premoga Poljski in ostalimi deželami, ki so navezane na premog iz Gornje Šlezije. Predsednik Delacroix je izjavil, da morajo zaveznike države občakovati ta odgovor nemške delegacije, ki ustvarja zelo resen položaj. Zavezniki so upali, da se bo v Spaji dose-

gel resničen mir. Nemški zunanjni minister je priznal predpravice zaveznikov do nemškega premoga; zavezniki so svojo pravico uveljavljali zelo zmerno, toda nemška delegacija tega ne upošteva. Vsled tega je govornik izjavil, da mora zaključiti sejo in si pridržati pravico, da delegatom naznani sklep glede novega roka.

ANGLEŠKO - JAPONSKA ZVEZA.

LDU London, 14. jula. (Brez-žično) Angleška in japonska vlada sta zvezli narodov sporočili, da se med obema državama obstoja po-odlagačna doleta za leta podaljša, dokler je ne odpove ena ali druga stranka, ki sta sklenili pogodbo.

PROTIBOLJŠEVSKI USPEH.

LDU Sofia, 13. jula. Ruska agencija poroča, da se potrije veste o zavzetju mest Herzona in Aleksandrovske po armadi generala Wrangla. Rdeče čete se v pančinem begu umikajo proti severu, pri čemer morajo iti skozi vasi, kjer se je prebivalstvo uprla proti boljševiščnu režimu. V Herzoni so pustile rdeče čete ves svoj vojni material. Čete generala Wrangla se utrjujejo v novozveznih pozicijah.

Politične vesti.

= Ministrski svet. Beograd, 14. jula. Včeraj se je vršil ministrski svet, ki je trajal od 10. do 1. popoldne. Razpravljalo se je o zunanjopolitičnem položaju in o splitskem incidentu. V kabinetu se je pokazala v tem vprašanju popolna enodost. Tudi v vprašanju izvoza je prišlo do zblanja tako, da je upati, da pride do popolnega spoznaja v tem vprašanju. Danes se je ministrski svet nadaljeval in se je nadaljeval debata o izvozu, obenem pa tudi razpravljalo o rekonstrukciji pokrajinskih vlad. — V splošnem se opaža, da vlača v kabinetu uspeva storiti v zasebnem razpoloženju in da so tudi dalej najbolj nepomirljivi elementi v kabinetu pričeli zavzemati umerjene snovi. Vsprijevajoča dejstva je upravljeno upanje, da pride v kar najkrajšem času do popolnega sporazuma v vseh še spornih vprašanjih.

= Shodi demokratske stranke. Beograd, 14. jula. V soboto se je vršil v Gorenjem Milanovcu dobro uspel demokratski shod, katerega so se udeležili poleg ministra Svetozarja Pribičeviča tudi gg. poslanec Draškovič, Juvančić, Angeljanovič in Grisogono. Demokrati v Gorenjem Milanovcu so priredili gostom svečan sprejem. Na skupščini je nastopil kot prvi govornik minister Svetozar Pribičević, živalno aklimirani. Za njim je govoril poslanec Grisogono o jadranskem vprašanju in o Reki, nato poslanec Angeljanovič o temeljnih principih demokratske stranke, Jovanović in Novakovič o potrebi združenja stare napredne stranke z demokratsko stranko. Končno je govoril še bivši minister Draškovič o razmerah v lastnem, rudniškem, okraju, nakar je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se čimprej v rudniškem okraju združijo samostalna, načionalistična in napredna stranka v edinstveno demokratsko stranko. Na tem shodu je bila zanimiva udeležba seljakov pri debati in v govorih. — V Lazarevcu se je istotako vršila skupščina demokratske stranke, katere se se udeležili ministri dr. Kukovec, Davidović in poslanec Grisogono v jadranskem vprašanju in o Reki, nato poslanec Angeljanovič o temeljnih principih demokratske stranke, Načni pravni odbor in Consiglio nazionale nikar na res izraz ljudske volje. D'Annunzio nadaljuje svoje komedije, med tem ko narod strada in pri njegovem početku ga podpira še sedanja vlača. V vseh obrah, v luki in v industriji sploh, vlača mrtvilo, ni nobenega prometa, vse stoja. Na Reki bi se moral izvršiti plebiscit. — Ministrski predsednik Giolitti je med izvajanjem odšel iz zbornice.

= Interpelacija laškega socialističnega partijalnega vprašanja. Beograd, 14. jula. Pravda poroča iz Rimav. Na včerajšnji seji italijanskega parlamenta je stavil socialistični poslanec Riboli na ministrskega predsednika interpelacijo, da je položaj reškega prebivalstva silno težak. Naroda na Reki se ni nikdar vprašalo, kaj je njegova volja in Consiglio nazionale nikar na res izraz ljudske volje. D'Annunzio nadaljuje svoje komedije, med tem ko narod strada in pri njegovem početku ga podpira še sedanja vlača. V vseh obrah, v luki in v industriji sploh, vlača mrtvilo, ni nobenega prometa, vse stoja. Na Reki bi se moral izvršiti plebiscit. — Ministrski predsednik Giolitti je med izvajanjem odšel iz zbornice.

</

Zlato opko zarezno (utorno) in navadno strešno opko dobaravlja
■ AVA Lubečno. 5145

Otroški vožitek že rabljen se proda.
Rumenska cesta št. 25. 5219

APHO provrtno, 3 vagone, ima od-
dati M. Lavrenčič, Franciškan-
ska ulica 10.

Milino zelo išče član orkestra oper-
nega gledališča. Ponudbe
pod J. K. 4872 na upr. Slov. Naroda.

Proda se motorno kolo v popolnoma
dobrem stanju. — Vrhinka mehanična delavnica.

Proda se eno žensko in dve moški
kolesi v Singerjeva cilindri-
cerca. — Ogleda se: Kleče štev. 2, p.
5215

Veliki Wertheimovi blagajni št. 3-4-5
se ceno prodajo Jožef Kis Maribor. Karčevina 150.
5221

Izvrstnega mojstra za popravo vodne
čake. Ponudbe z zahtevo plače na Pero-
vjet, Sarajevo, Grlica ulica 3. 5188

Soba priden in pošten, ki bi tudi po-
magal v kleti, se takoj sprejme.
Ponudbe pod: „Sodar 5195“ na uprav-
stvo Slov. Naroda. 5195

Prodam kompletno, umetniško spalnico
v dorskem slogu. Omare raz-
deljive, prodam še drugo kompletно
spalnico iz trdega lesa. Naslov pove
uprav. Slov. Naroda. 5220

Ukrarska učenka želi vstopiti v
nadaljnjo učenje
če v mestu, učila se je dve leti pri
četu. Naslov pove upravništvo Slov-
enskega Naroda. 5228

Mota se dva resna, poštena, kolikor
toliko v gozdarski stroki iz-
trijena ne premislja lovска in gozdna
čaja. — Pismene ponudbe je naslo-
vati na oskrbnštvo graščine v Ortenku.

5.000 medicinskih stekleničic
v. meri od 10 gm do 350 gm se ceno
proda. Ponudbe pod: „Medicina 5217“ na
upravo Slov. Naroda. 5218

800 K nagrade dobi kateri odda so-
si ali dve male nemeblovanje sobi,
če tudi obrnjeni na dvorišče, takoj ali
pozneje. Ponudbe pod: „Separaten vnod
na“ na upravništvo Slovenskega
Naroda. 5216

Trdje za strope izdeluje in prodaja
za debelo in drobno m² po K 4:80 pri
večji narodilih znaten popust Steiner
Akcija, Ljubljana, Jeranova ulica
19, Trnovo. 4256

Strečno lepenko in druge stav-
bene potreb-
nine ponuja Ljubljanska komerc.
država v Ljubljani, Bleiweisova c. 18.
3105

Šinkarico zmožno slovenskega, delo-
ma hrvatskega in nemške-
ga jezika intelligentnejše delke k
1/2 let staremu otroku, obe vsestran-
gi zanesljivi išče proti dobrem plati-
ščiu v pogromu Pensija „Lavica“ Sa-
mobar pri Zagrebu. 5189

Elegantna jedilna soba, trd les, ba-
reni okovi, zeleni i. s. velika miza, 6 stolov z
sedežem, velik divan, servirna mizica,
kredenca in mala kredenca na proda:
Cena 34.000 K. — Kje, pove upravn.
Slov. Naroda*. 5199

Brez posebnega naznaka.

Zahvala.

Ob smrti najinega nad vse ljubljenega edinca
Srečka Pušarja
abiturienta,

izrekava naltoplejšo zahvalo vsem, ki so nama lajšali
neizrečeno bol in tugo, njegovim ljubljenim prijateljem,
zlasti g. Niko Malgaju, g. Vilko Menartu, g. Pavlu
Herbstu za vso njihovo veliko pozdravljalo, preč. gg.
duhovnikom za njih trud, vsem darovalcem krasnega
cvetja, Čitalnici, nje pevogradu g. Lavrenčiču in vsem
gg. pevcom za krasne žalostinke, bratom Sokolom za
častno spremstvo, g. Pavlu Herbstu za poslovilne, v
srce segajoče besede ob odprttem grobu nepozabnega.
Srčna hvala vsem onim, ki so ga spremili na njegovi
poslednji poti v Št. Vid!

SPODNJA ŠIŠKA, 14. julija 1920.

Ivan in Marija Pušar.

Nenadoma je preminul v cvetoči dobi 23 let naš iskreno ljubljeni sin, ozi-
roma brat in svak, gospod

MIHA BALOH

poručnik kr. 40. p. p. „Triglavskega“.

Pogreb se vrši v petek, dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne iz stalne vojne
bolnice (garnizijska bolnica) na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Trnovem.

V LJUBLJANI, dne 15. julija 1920.

Amalija Baloh, mati. **Franc Baloh**, ravnatelj Rudarske združbe Trojana,
brat. **Zana Linsbauer**, **Klara, Matči, Gita Baloh**, sestre. **Josip Lins-
bauer**, inženir, svak.

Jadranska banka

sprejema vloge na hrailne knjižice, žiro in druge
vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Blagajnica brezhibno
ohranjena
se proda. Ogleda se lahko od 12.—1.
in od 1/6—1/7 ure. Naslov pove uprav-
ništvo Slov. Naroda. 5155

Učna knjiga ruskega jezika se dobi-
va po 25 K. — N. Cizerl, Sv. Barbara pri Ptiju.
5211

Kupi se konj, visok, ne star, pameten
in 30—40 m² šamotnega tlaka (karamit). Naslov pove upravništvo Slov-
enskega Naroda. 5208

Jednog vjetrog nadložata

za Babcock-Wilcox-kota traži se za
nastup za odmah uz povoljne uvjetje.

Pismene ponude uz prilog svjedočba
slati na: Tvorница tanina d. d. u Sisku.

Motorno kolo

s prikljupnim sedežem, prvočrna znamka
čaka, dobro ohranjeno se proda. Ponudbe
na Zastopstvo jugoslov. novin Maribor.

Lesna trgovska in industrijska
država „Savinja“ razpisuje mesto
podravnatelja.

Strokovno znanje potrebno; jezikovno
zmožnosti imajo prednost. Ponudbe s
spričevali do 20. julija 1920 na zastopnika dr. Antona Božiča, odvetnika v Celju.

Smrekov les

posekan in v kupe spravljen loco gozd,
razpisuje oskrbnštvo grofa Thurna v
Radovljici i. s. v Peradiči ca. 140 plm.,
na grofovi planini ca. 100 plm. in na
Lemovci ca. 100 plm. Tozadne ponu-
dbe je vlagati za vsak gozd posebej do
26. julija opoldan pri oskrbnštvu ozir-
nizorniku. Oskrbnštvo ni vezano v
slučaju prenizkih ponud, oddati les
kateremu izmed ponudnikov. Stroške
sekanja v znesku 50 K za plm ima ku-
pec povrniti oskrbnštvo.

Vabilo

OBČNI ZBOR

Prve dolnjanske poslovnice v Metliki
26. julija 1920 ob 8. uri dop.
v zadnjem pisarni v Metliki d. d. 15.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1919.
3. Razdelitev čistega dobitka in do-
bitek nagrad.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Službenosti.

V METLIKI, 13. julija 1920.

Nadzorstvo.

R. Z. Z.
ki se vrati

26. julija 1920 ob 8. uri dop.

v zadnjem pisarni v Metliki d. d. 15.

ZOBOTEHNIK

komad po K 1:40,
plovati (Schwimmer)
po 50 vin, nudi Em. Šapenc v Rogatu.

Telefon št. 1. v Rogatu.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.

se išče.

ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
Zobotehnik/1920.